

Universitätsbibliothek Wuppertal

Davidis Ruhnkenii Opuscula Varii Argumenti, Oratoria, Historica, Critica

Ruhnken, David

Lugduni Batavorum, 1823

Epistolae ad Jo. Dan. Ritterum (I. - VIII.)

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1677)

DAVIDIS RUHNKENII
EPISTOLAE

AD VIRUM CLARISSIMUM

JO. DAN. RITTERUM.

EX HUGONIS HORREO JURISPRUDENTIAE
CIVILIS P. V. p. 341 sqq.

I.

VIRO EXIMIO,

JO. DAN. RITTERO

DAVID RUHNKENIUS S. P. D.

Quoties de Te, beneficiisque Tuis in me collatis cogito (cogito autem saepissime), toties mihi ipse succenseo, quod, Te haud salutato, e Saxonia discessi. Sed haec atque alia ineuntis adolescentiae vitia, cum jam praeclaris, ut mihi blandior, virtutibus sint emendata, non dicam Tu, quem ego longe omnium humanissimum aequissimumque cognovi, sed ne alii quidem rugosa mihi fronte exprobrabunt. Tibi quidem, o Rittere suavissime, semper jucundum erit, ejusmodi discipulum finxisse, qui et gratum piisque se praebeat, et immortalem laudem Tuam aliarum etiam gentium eruditis enarret. Diu multaque dubitavi, compellaremne Te literis, an tacitus

merita Tua, ut feci adhuc, in posterum quoque venerarer. Sed vicit tandem pietas pudorem.

Equidem fateor, hoc literarum commercium Tibi apud Vittembergenses nulli esse honori: at erit voluntati, et, nisi me omnia fallunt, alicui etiam emolumento. Quod si inde dedecus ad te perventurum putet, dissimules, quaeso, amicitiam nostram quasi postliminio restitutam. Cupio enim et ipse, nomen ut meum in istorum hominum animis extingatur. Jam scopulum illum, ad quem ne adhaeresceret meus pudor verebar, praetervectus, quid mihi ex eo tempore, quo a Te discessi, obtigerit, ordine quidem, sed breviter referam. Vix in Bataviam, liberalem illam ingeniorum altricem, perveneram, cum ecce! celsi ingenii juvenis, Tuique inprimis studiosus, Gerardus Meermanus, mihi *θεός ἐν μηχανῆς* appareret. Hic, postquam incredibile discendi studium, quo ardebam, animadvertisset, statim me studiis fratris sui minoris praefecit, ac, ne quid beneficiorum deesset, ita parentibus suis commendavit, ut ejus pater, vir illustris, quoad vixit, mihi patris loco fuerit, et mater etiam nunc matris loco sit. Cum Meermano igitur juniore tres fere annos in Academia Leidensi suavissime traduxi, ita quidem, ut et illi viam in literis praeirem, et magnam diei partem summorum virorum lectionibus, mihi ipse consulens, tribuerem. In jure civili mihi dux et auctor obtigit Gerlacus Scheltinga, doctus et acutus Ictus, in quo facile Schultingii discipulum agnoscas; in historia et antiquitate Romana Franciscus Oudendorpius: in Graecis literis, delicias nunc meis, Joannes Alberti, inprimisque *δαίμωνος* ille

Hem-

Hemsterhusius. Hunc virum docentem audivisse, et cognovisse familiarius, in maxima felicitatis meae partem pono. Hic enim mente supra humanam sortem elevata, et immensa reconditae eruditionis copia Leidensi Academiae Scaligerum, Salmasium, et quidquid alias praeclati habuit, solus reddit. Triennio prope hic transacto, lautissimis conditionibus propositis, me in contubernium suum adscivit Vir praestantissimus, Jac. Philippus D'Orvillius, in quo adhuc, Musis meis laetantibus, vivo. Interim tamen, indulgente hoc Maecenate, fere singulis hebdomadibus Amstelodami Leidam excurro: quo me non solum lux Academiae, sed bibliotheca etiam publica, antiquis membranarum quantum referta, invitat. Ex hoc thesauro potiora Constantino Harmenopulo ornamenta depromsi; ejus ego *πρόχειρον νόμων* cum plurimis MSS. et Basilicis, horumque synopsi collatum Indies magis ac magis perpolio, ut aliquando digni quid et Tua, mi Rittere, et ceterorum doctorum disciplina edere possim. Multae mihi praeterea in mundo sunt in graecos latinosque auctores animadversiones; sed in nullum plures, quam in illa toties mihi a Te commendata Cyrilli et Philoxeni Glossaria, quibus ego partim ingenio, partim MSS. Glossariorum ope, amplius sexcentis locis, feliciter medicinam feci. Sed satis de vitae, studiorumque meorum ratione. Nam omnia si persequi vellem, charta me deficeret. Tuis scriptis, mi Rittere, scias, nusquam terrarum dignius, quam hic, statui pretium. Ac licet Batavi nostri Te jam antea summis laudibus tulerint, nuper tamen, edito ultimo Cod. Theodosii volumine, insigne incrementum cepit fama Tua. In

quo opere cum alii alia mirantur, ego nihil tantopere miror, quam *εδοξίαν* illam criticam, qua locis depositis ac prope desperatis Novellarum Theodosii, Valentiniani etc. et lucem et medelam attulisti. Quantisne laudibus Observationum libri ornabuntur, quorum desiderium vix ferunt harum literarum studiosi? Omnino sunt Batavi nostri acerrimi ingeniorum censors. Quo fit, ut ex immensa ista Germanorum eruditorum turba vix novem decemve aliquo numero ab iis habeantur. Horum in censum, cum Tu, *κρίσεως* Rittere, imprimis referaris, merito Tibi de tanta felicitate gratulamur. Nullum hominum genus magis detestantur, quam impudentes istos compilatores, vel etiam eos, qui, etsi aliqua tradunt haud contemnenda, tamen, ut liber fiat, ipsis dupondiis nota inculcant. Dii boni! quoties illa Germaniae lumina (sic enim a suis celebrantur) et ego, et homines amicissimi, Wesselingius, Alberti, Wetstenius, alii, ridemus. Cui risui utinam et Tibi interesse liceret. Novimus enim, quantum Tibi supra cives Tuos sapias, animoque divinitus excitato agites altiora. Cum igitur Tu, Vir egregie, (huc enim revertor) jam illustre nomen apud Belgas nostros consecutus sis, noli in posterum concedere, ut scripta Tua limatissima Lipsiensibus typis foedentur. Et nomen Tuum, et qualiscunque in hac regione auctoritas mea cuius, quod paras, operi excudendo ejusmodi Tibi bibliopolam parabunt, qui et pro opera impensa liberaliter Tibi satisfaciat, et opus ipsum splendidis typis excubendum curet. Historia certe juris ut nitidissime et accuratissime excudatur, non Verbeekii solum, sed

et ego operam sumus daturi. Neque ipse iis diebus, quibus Leidae versor, emendationem defugiam. Gestit animus cum totum opus videre, tum illam inprimis partem, qua juris Graeci historia explicatur: quam Te multo accuratius tradere et posse et velle scio. Latent etiam in Adversariis meis, quibus Suaresii Notitia non mediocriter et suppleri et emendari possit.

Meministi fortasse, Optime Rittere, me Tibi adhuc Minerual debere. Hoc debito ut me exsolvam, constitui ad Te mittere quosdam libros recens hic editos, edendosve, qui ad artem nostram pertinere videantur. Invenies igitur Lipsiae proximis nundinis a me transmissa

- 1) Barnabae Brissonii Opera Minora Omnia, cum animadversionibus Alb. Dieter. Trekellii fol. quae cum maxime prelum exercent. (Tua hic de Cognitoribus disputatio eximie laudatur)
- 2) Ejusdem Trekellii Antiquitatum Selectarum Pars prima, in qua agitur de Jure Civitatis, Quiritium, Latii, Italici, Coloniarum et Municipiorum. Hagae Comitum 1746. 8. Vellem hic liber Tibi ad manus fuisset, antequam notas in Heineccii Historiam Juris perfecisses. Multa Auctor nova tradit, nonnulla tamen arguta magis, quam vera.
- 3) Gerardi Meermani Animadversiones criticae in Caji Institutiones.
- 4) Matthiae Roeveri, viri longe doctissimi, Diss. ad loca quaedam Juris civilis depravata. Leidae

1739. 4. Saepius hic emendantur Novellae Valentini, Majoriani, etc.

- 5) Ej. Roeveri Fragmentum veteris Icti de juris Speciebus et Manumissionibus Graece et Latine, itemque Emendationes in Glossas Nomicas, Leidae. 1739. 8.

Quodsi forte unus et alter horum librorum Tibi jam obtigerit, velim me certiolem facias, ut alius in ejus locum substitui possit. Alio tempore Tibi dono dabo, aut potius ut debitum solvam, novam Theophili editionem, Fabrotiana infinitis modis meliorem, quam nuper prelo subjecit Ictus Graece doctissimus, Otto Guilielmus Reitzius; qui etiam aliquot meas conjecturas adjiciet.

Atque hic scribendi finem facerem, nisi Te scire vellem, quam me nunc puderet Diss. de Galla Placidia Aug. non quod Tuas Tu partes minus bene egeris (omnia enim docte et luculenter exposuisti), sed quod ego praeclare a Te inventa Bergeriano i. e. declamatorum more ita calamistris inussi, ut ejus, quod in historica narratione naturale esse debet, nec vola nec vestigium supersit. Quare, si quando illam una cum aliis edere constitueris, quod Tuum est, Tibi vindicam, nomen meum dele, habitum orationis muta, et Tuo naturali nec affectato scribendi genere omnia exorna. Sed iterum aliud succurrit. Fortasse brevi D'Orvillii nostri sumptibus iter suscipiam in exteras regiones, inde codd. MSS. et variis lectionibus onustus rediturus. Si quid in Bibliothecis, quod ad Cod. Theod. pertinet, offendero, illud omne Tuum erit. Exstant in ditissima Bibliotheca Leidensi duo Codd.

mem.

membranacei Summarii Corporis Alariciani, alter quondam Alexandri Petavii longe vetustissimus, alter Isaaci Vossii paulo recentior. Utrumque, si jusseris, cum edito committam. Nunc tandem desino; quamquam plura, quae Tua scire refert, sunt praetermittenda. Vale igitur, Virorum, quos novi, doctissime et integerrime, ac pientissimum, nec indignum fortasse Te discipulum, ut quondam amasti, ama. Scribeb. Lugduni Batavorum, ex aedibus fratrum Verbeekiorum. d. 29. Jul. 1747.

Fratres Verbeekii plurimam Tibi impertiunt salutem, nec dubitant, quin jam acceperis ab Huhnio Advocato Lipsiensi, cum Jurispr. R. et A. tum praemium 70. thal. Literas ad me tuas velim iis, quos ad Verbeekios mittis, includas. Nobiliss. Uffenbachius (*) (quod paene scribenti exciderat) postquam hic Juri publico et privato diligentem operam navasset, in Galliam profectus est, indeque in patriam redibit. Ego vero de mea patria repetenda nunquam cogito. Jam enim *λατὸν ἔφαγον*.

[(*) Fortasse hic fuit ille juvenis quidam nobilis ac dives, quo comite Ruhnkenium in Bataviam profectum scribit Cl. Wyttenbachius in ipsius Vita p. 19.]

II.
VIRO INGENII ET DOCTRINAE LAUDE
FLORENTISSIMO,

JO. DAN. RITTERO

DAVID RUHNKENIUS S. P. D.

Ita mihi prospera quaevis evenire velim, ut literae
Tuae incredibili animum gaudio perfuderunt. Macte
Tuo hoc erga me amore, Tibique certo persuadeas,
me nullis unquam, quae ab amico proficisci possunt,
officiis defuturum. Libellos, quos nuper designavi,
jam per Verbeekios fratres ad Weidmanniam transferen-
dos curavi. His adjungere visum fuit Coluthum de
raptu Helenae, quem poeta et Criticus eximius, Jo.
Dan. Lemnepius, me etiam paucula (*) suppeditante,
nuperrime publici juris fecit. Codices legis Roma-
nae, simulatque plus otii fuero nactus, cum edito
exemplari committam. Cl. Burmannus eos hic extare
vel nescivit, vel, ne sibi conferendi labor imperaretur,
scire se dissimulavit. Utroque Codice Duumvi-
ros egregios, Roeverum et Meermanum usos esse de-
prehendes. De Harmenopuli Cod. Florentino bene
mones. Verum etiamsi neque D'Orvillius, neque
ego sumtibus parceremus, tamen, quod desideramus,
vix videmur posse obtinere. Nam Itali hodierni Grae-
ca;

[(*) Quod ejusmodi fuerit, diximus in Praefatione.]

carum literarum, et prope est, ut dicam, omnis humanitatis adeo sunt expertes, ut vix unum noverim, cui sine periculo conferendi negotium committam. Hi cum nuper, D'Orvillii nostri rogatu, Coluthum cum Cod. Ambrosiano conferrent, rem tam praeclare, si DIS placet, gesserunt, ut ingeniosissimo Lennepio identidem in notis dicendum fuerit: *modo collatio sibi recte facta.* Saepe nunc rideo Bergeri iudicium, qui jejunis istis et famelicis Italis primas in literis deferre solebat. Sed forte jam aliter iudicat, postquam maximum, quem iactabat, Heroa, Muratorium in puerorum ordinem redactum videt. Verum etsi nulla alia Harmenopulo, quam quae jam ad manus sunt, accederent ornamenta, esset tamen, de quo sibi impensius gratularetur. Namque secundis avibus dilhi obtigerunt Viri graece ad miraculum docti, et Cujaciana disciplina perpoliti, Gerardi Falkenburgii Conjecturae et Collationes cum duobus Codd. Venetiis factae, eumque in finem conscriptae, ut cum ipso Harmenopulo luce publica donarentur: id quod didici ex Lennelavii ad doctissimum civem Tuum, Thomam Redingerum, Epistola I. ovellis Graecis post Synops. Βασιλικῶν praemissa. Sed praeterea ex amicorum Bibliothecis exspecto Antonii Contii Conjecturas ineditas, et Claudii Salmasii Collationes Codd. Palatinorum. Ac, ne jam de aliis subsidiis dicam, quantum putes Harmenopulo vel lucis vel medelae afferre cum majus opus Βασιλικῶν, tum horum Synopsin, a me cum Codice Vossiano collatam? Vere enim Cujacius dixisse videtur, Harmenopulum esse *Σύνοψιν συνόψεως βασιλικῶν.* Extat etiam in Clar. Bergeri Bibliotheca

Harmenopulus Svallebergii cum notis MSS. Alciati, et aliorum; quem sibi, cum Amstelodami versaretur, e Petri Francii sectione comparavit. Vellem, mi Rit-tere, hujus libri usuram per paucas horas impetrare, indeque enotare posses, quae alicujus videantur momenti. Equidem pro tanto beneficio immortales Tibi gratias et publice et privatim agam. Nuper non sine ingenti voluptate in Bibliotheca Leidensi detexi Thalelai, Theodori, aliorumque Scholia, vel potius Commentarios in Titt. D. *de Postulando*, et *de Defensoribus et Procuratoribus*: quae cuncta jam a me descripta hominibus literarum studiosis non invidebo. Habent nonnulla communia cum iis, quae Fabrotus in *Βασιλικ.* sub his Titt. vulgavit: sed tamen adeo differunt, ut, cum Fabrotiana vix viginti, nostra centum amplius foliis constent.

Trotzius hic omnium ore vapulat. Quis enim paulo humanior ferret ejus compilandi impudentiam, morum ferocitatem, aliisque obtrectandi libidinem? Quid amiciss. Wesselingius de eo judicet, in notis ad Petitum leges. Wybo, van de Water et Noordkerkius civilibus negotiis adeo distinentur, ut nihil amplius quod jurisprudentiam nostram ornet, ab iis exspectandum esse videatur. Nunc tibi Nova, quae vocant, literaria velut per lancem saturam exhibebo. Atque, ut hinc ordiar, prodiit nuper editio Virgilio Burmanniana, in qua Servius multo et integrior et emendatior comparet. Petrus Burmannus Junior, Patruo suo aut par aut major futurus, dedit Specimen Novae Anthologiae Latinae, et Catalectorum veterum poetarum. Valkenarius, ὁ ἑλληνικότατος, Fulvii Ursi-

ni Virgilium cum Graecis scriptoribus collatum insignibus accessionibus ditavit. Abrah. Gronovius Pomponium Melam, Dukerus Florum, iterum foras prodire jussit. Duo etiam Icti mediocriter docti, Markartus et Vryhovius, Probabilia et Observationes Juris vulgavere: quibus tamen non aegre caruissemus. Texam etiam illorum scriptorum indicem, quibus perpoliendis ingenia Belgica etiam nunc occupantur. Oudendorpius igitur parat editionem Apuleji, Hemsterhusius Aristophanis, et Thomae Magistri, Heringa Geographorum Minorum Hudsonii, Wesselingius Artemidori, Schraderus Juvenalis et Persii, Gronovius Nicandri, D'Orvillius scriptoris erotici, Charitonis Aphrodiensis, et Commentarii in Muratorii Inscriptiones; Abreschius Aristidis, Valkenarius Sophoclis, Drakenborchius nonnullorum librorum Ciceronis, Meermanus Pauli Sentent. recept., Röverus Glossarii Nonici, Cannegieterus Commentar. in Leges Callistrati. Inter Ictos nostros egregia etiam molitur Guilielmus Pauwius, Curiae Senator, et Bynkershoekii gener, Observationibus Juris *ἀνανύμω* editis clarus. Leidae elegantioris Jurisprudentiae laudem solus sustinet Gerlacus Scheltinga; Nam, quod mireris, Noodtii et Schultingii cathedrae a stupidissimis terrae filiis, Rückero et Schwartzio, occupantur.

Jo. Lud. Uhlius, homo mirifice ventosus, nuper scriptis ad bibliopolas nostros literis contendit, ut vel Tomum primum Cod. Theodos. jam divenditum, ut ajebat, vel integrum opus recuderent, additis Wiclingii Observationibus *ἀνενδόταις*. Quod quidem con-

silium bibliopolae nostri salse riserunt. Wielingius videlicet ejus judicio is erat, qui emendatiorem nobis hunc Cod. dare posset: cujus hominis scripta, disprearem, nisi prope tot ἀποσδιώματα contineant, quot verba. Variæ lectiones, quas Jurispr. Antejust. Lipsiensi subjecisti, hic separatim ingenti pretio venduntur: ipsa autem Jurisprud. ab omnibus repudiatur, idque cum propter frequentes operarum errores, tum propter insulsissimam Ayleri præfationem. Jam bibliopolae nostri de nova editione cogitant; cujus curam utinam Tu in Te suscipere velles. Namque non est dubitandum, quin Tu, tam sagaci ingenio Vir, plurima jam vel aliud agens restitueris. Multa, quibus hæc editio ornari posset, habet Roeverus; multa Meermanus; nonnulla et ego. Nam pridem est, quod Collatorem Legg. Mosaic. et Rom. iterum ad Scaligeri ἀπόγραφον exegerim, et Dositheum cum membrana Vossiana contulerim. Cum Dosithei mentio incidat, scias, penes me ejusdem Jesse Glossas Graeco-Latinas, doctas hercle, et bonae frugis plenas, quae Philoxeni et Cyrilli Glossariis omnino adjici merentur. Heineccii Historiæ Juris, nisi grave est, velim adjungas Conr. Sam. Schurtzfleischii Animadversiones in Juvenalem, ejusque Scholiast. Vinariæ 1717. 8. libellum quam obvium in Germania, tam rarum in Batavia nostra, quo plura continentur ad Glossas meas pertinentia. Equidem Tibi alio tempore ἀντιδωρον dabo, quod sumtus, quos fecisti, facile compenset.

Fischerum propediem invisam, et, quid rerum agat, ad Te perscribam. Wetstenium Basileensem illum es-

se recte coniecisti. Ipse hic in Joannis Clerici locum successit, eique provinciae magna cum laude praest. Nihil hoc viro, si mores spectes, sanctius, nihil, si doctrinam Graecarum literarum et Antiquitatis Ecclesiasticae peritius. Utinam immortale, quod parat, Opus jam publice extaret, ut tandem desineremus foedissima Monachorum in Novo Foedere commenta pro Christi verbis exosculari. Nosti, plurimum etiam tribuere vetustissimis, quas consuluit, membranis. Sed tamen locum quoque dabit sagacium virorum conjecturis, V. C. Bentleji, Hemsterhusii, Marklandi, licet frontem contrahat vecors Theologorum natio.

Habes, quid in Belgio novi geratur. Jam accipe, quo loco res meae sint. Non mentiar, si dixero, me Regum felicitatem cum hac mea permutare nolle. Nihil mihi deest, neque divitiarum, neque voluptatis, neque honoris. Paene fidem superat Batavorum erga me studium; et quo quisque est eruditior, eo mei est amantior. Ex tot igitur hominibus mei studiosis cum veri intimique amici eligendi optio praebetur, elegi illum, quo solem nunquam putem vel candidiorem vel eruditorem vidisse. Is summus Vir est, Joannes Alberti, quem ego mea, quique me sua humanitate ita cepit, ut alter absque altero vix cum voluptate vivere posse videatur. Theologus idem est, non ex illis *συνδραμοίς*, quales Tu quotidie vides, sed hilaris, affabilis, gratiarum plenus, et qui interdum sese ad doctas venustasque veterum nequitias demittit, cum Scaligero et eruditissimo quoque contendens, Sacram Scripturam non melius, quam

Catullo, Petronio, Priapejis, Stratonis *paedixois* etc. illustrari posse. Id quod tamen Tibi sub fide silentii dictum esto (*). Sed, ut de me dicere pergant, hoc ipso tempore fortuna mihi mea aliquid molestiae creat. Namque celsissimae dignitatis Vir, nempe Ordini Statuum Generalium adscriptus, me ingenti pecuniae vi, addita etiam certissima spe Professionis obtinendae, a praestantiss. D'Orvillio abstrahere tentat, ut unici, quem habet, filii studiis moribusque praeficiat. Quod quidem munus tam splendidum tamque lautum, si absque D'Orvillii nostri offensione fieri potest, fortasse a me capessetur; quamquam, ut verum fatear, aegre desero Musas D'Orvillianas. In posterum, si jusseris, ad Te scribam, quid de quoque Germanorum eruditorum judicent Batavi nostri. Nunc tantum scias, eos communi quodam consensu Critices latinae principatum inter Germanos deferre Schwartzio Altorfino; graecae, Reimarō; jurisprudentiae, Tibi. Sed tu etiam, mi Suavissime Ritttere, quid in Germania novi geratur, ad me perscribas. Bergerum adhuc vivere credō; quamvis Belgae nostri jam inhient ejus Bibliothecae. Ejusdem Eclōgarium Corsicum cupide legunt. Sed, quas nup̄ in Stromateo edidit, Declamationes plane fastidiunt, mi-

[(*) Praestitissit igitur haec nunquam edi: at semel edita suppressere nolimus: neque in literis ad amicum per jocum scripta ad vivum resecanda sunt, sed potius in mitiorem partem accipienda. Cf. ejusdem Ruhnkenii de Alberto judicium, apud Wyttenb. Vit. Ruhnken. p. 117—118.]

mirantes insuper tanti viri superstitionem, quam eo loco, quo de cruce a Constantino visa agitur, declaravit.

Haec ad Te scripsi verbosius, ut literas a Te eliciam aequae verbosas. Vale, decus nostrum et amor, Rittere. Dab. Amstelodami d. 19. Sept. 1747.

Salvebis a fratribus Verbeekiis. Ad hos in postergum quoque literas ad me Tuas dirigas.

 III.

VIRO EXIMIO,

JO. DAN. RITTERO

DAVID RUHNKENIUS S. P. D.

Commentarium Tuum in Heineccii Juris Historiam recte, scias, ad Fratres Verbeekios, Viros integerrimos, esse perlatum. Nulla pagina est, e qua non eluceat interiorum literarum, qua praestas, scientia. Nae Tu solus inter Germanos Ictos sapere videris. Fuerunt Leidae Icti quidam, praeposteri Heinecciani nominis admiratores: qui, cum ipsis a Verbeekiis libri inspiciendi copia esset facta, Heineccium aliquanto durius, quam par erat, a Te habitum querebantur; quique adeo Verbeekios prope adegissent, ut Te de acerbis dictis mitigandis compellarent. Horum

rum ego conatibus, ante aliquot dies Amstelodamo
 huc excurrens, commode intercessi. Ac, ne quid
 me amicitiae dare putarent, Verbeekiis auctor exti-
 ti, ut amicissimum Wesselingium arbitrum caperent,
 quem et Tibi favere noveram, et optime de hac re
 judicare posse. Is igitur, opere Tuò perlustrato, ita
 mihi rescripsit: *Equidem Heineccium suo merito som-
 per amavi, sed et hominem fuisse saepe comperi. Rit-
 terus τὴν σαφῆν, ut Graeci nostri ajunt, multaque
 erudite et egregie animadvertit. Potuisset, fateor,
 nonnulla lenius. Sed tamen, cur quidquam mutetur,
 causam non video. Suum cuique ingenium, scribendi-
 que color. Deinde inter alia addebat: Fastos merito
 emendavit. Sed restant quidam corrigendi.* Hos igi-
 gitur, si commodum visum fuerit, corrigas, aliisque
 curis posterioribus, suis locis a me inserendis, adjun-
 gas. Duae plagulae jam typis sunt exscriptae, idque,
 ut video, satis accurate; quas hodie Virorum longe
 maximo, Tiberio Hemsterhusio, legendas dedi. Is,
 tantum aberat, ut Tuam scribendi libertatem repu-
 diaret, ut potius, perbene Te cibo salem adspers-
 sisse, fateretur. Illorum, quos ante dixi, homi-
 num voculis in praef. obiter respondebis. Verbee-
 kii Te rogatum cupiunt, ut *titulum Operis*, quo
 Novellis inseri possit, propediem ad eos transmit-
 tas. Literis ad eos dandis, longissimas ad me,
 si me amas, fac, addas. Ab Ernesto, Viro poli-
 tissimo, nihildum literarum accepi. Sed fortasse
 suas jubebit adjungi Tuis: quod equidem sane vel-
 lem. Utinam per eum Cujacii Harmenopulus in ma-
 nus

tius meas perveniret! Digito mihi coelum attigisse
 viderer. Munuscula mea jam Tibi reddita puto. Vi-
 di enim apud Verbeekios epistolam a Weidmanniana
 scriptam, qua se libros accepisse testatur. De Tre-
 kellii, V. Cl. operibus Tuam mihi sententiam candi-
 de perscribas. Si quid Tibi est in Hesychium Emen-
 dationum, illud quam primum mecum communices,
 rogo. Plurimae in hoc auctore reperiuntur Glossae
 Seythicae, quas nemo Te expediret feliciter. Alteri
 Tomo, qui cum maxime prelum exercet, Conjectu-
 ras etiam meas inserit suavissimus Alberti. Audio
 interdum in Germania Codices MSS. vel publice vel
 privatim venales exponi. Tu si quid rescieris, facies
 me certiolem, ut illos Celeb. D'Orvillii nostri gazae
 vindicare liceat. Vale, Germaniae Tuae decus, me-
 que, ut amas; ama. Verbeekii Te salvere jubent,
 inprimisque animae dimidium meae, Gerardus Meer-
 manus. Dab. Lugduni Batavorum d. 22. Novembr.
 1747. ex aedibus fratrum Verbeekiorum.

IV.

VIRO EGREGIO,

JO. DAN. RITTERO

DAVID RUHNKENIUS S. P. D.

Etsi literae, quas nuper ad me dedisti, erant longiusculae, tamen propter singularem, quam spirabant, suavitatem mihi visae sunt brevissimae. Neque ullum verbum in iis legendis magis me defectavit, quam quo Te longiores in posterum daturum polliceris. Notas, quas adjeceras, doctas hercle, et Te dignas, suis locis inserui, et, ut accurate excudantur, curabo. Quatuor transmittimus plagulas, ut ex iis de accuratatione, qua opus inprimitur, iudicium facere possis; missuri plures, nisi haec sufficere visae essent. Nam postquam me cum Viri Illustrissimi filio (de quo nuper scribere me memini) Leidam contulerim, nulla plagula excuditur, quae non antea summo studio a me relecta sit et emendata. Sed dum haec scribo, nuncius Geneva affertur, qui nos certiores facit, ibidem Heineccii Historiam Juris cum quibusdam postumis Auctoris annotatiunculis recudi, quas bibliopola vel ab Heineccio juniore, vel a notissimo librarium mancipio, Uhlio acceperit. Stauerunt igitur Verbeekii, si interea libri copia fiat, notulas istas ad finem editionis Tuae rejicere. Iidem Viri Optimi dedicandi jus Tibi integrum relinquunt. De Harmenopulo Bergeriano non levis est expectatio,

tio, propterea quod Collatio videatur esse ab Alciato instituta. Emendationes ejus non magno emerim: quamvis nec ipse Graecarum literarum fuerit imperitus, ut patet ex parte Anthologiae Graecae, ab eo in latinum sermonem translata. Pervenit his diebus beneficio VV. CC. Valkenarii (*) et Lennepii ad manus meas Harmenopulus Svallebergii, quem totum manu sua emendavit, contulit, et ex MS. insigniter auxit Vir in his literis Summus, Antonius Contius. Prope diem etiam exspecto aliud exemplar a Claudio Salmasio cum Codd. Palatinis collatum, ipsique toties ad Solinum et libris de usuris laudatum. Utinam his tandem, tanquam Colophon, accederet Cujacianus, de quo nihildum certi audio. Nam Doct. Ernesti literas ad hunc usque diem exspecto. Hujus Viri Cl. Specimen Emendationum in Callimachum velim mihi quam primum alleges una cum Dissertationibus et Programmat. post discessum meum e Saxonia a Te conscriptis. Vellem, Ernestina Ciceronis Clavis (†) denuo typis exscriberetur, habita ratione egregiarum castigationum, quas in exemplaris Tui margine me multo cum fructu legisse memini. Sed tum trivialia ista, quae Batavos nostros ab hujus libri lectione absterrent, resecanda essent. Petant sibi pueri res le-

vi-
 [(*) Cf. Epistola ad Valckenaerium, a. 1748. d. 18. Febr. quam una cum reliquis, a Celeberrimo Wytenbachio collectis, editurus est Mahnius V. Cl.]

[(†) Hujus admonitionis si rationem habuisset, aliter sine dubio in repetenda Clave versatus fuisset novissimus Ciceronis editor, Chr. Godofr. Schützins.]

viculas e Nizolio et Lexicis, quibus nos prope obruit Germania. Poteris hac de re pro amicitia vestra politissimum virum monere. Suetonium ab eo ornari mirifice gaudeo. Idem saxum volvit eruditissimus Ousendorpius noster. Theophilus consultissimi Reitzii brevi prelum relinquet. Hic vir Tui adeo studiosus est, ut ultimis suis ad me literis scripserit: *Ritterum, qui vel solas ejus in Cod. Theodos. praefationes perlegerit, nec magni faciat, aut inter eruditissimos, humanissimosque Ictos, et cum antiquis comparandos non collocet; cerebro me hercle caret.* Idem Vir Cl. acerrimo judicio Tuo distingui cupiebat intricatum in Theophil. locum *de itineris, actus et viae differentia;* de quo praeter Menagium et Bynkershoekium confer ingeniosam Alberti mei emendationem in Miscellana Critic. post Glossarium Novi Foed. editis pag. 233. Sed maturato opus est, ut omnia simul cum Theophilo prodire possint. Si quid praeterea in hunc auctorem Tibi emendationum est, nobis itidem haud invidabis. De Theophilo sententiam Tuam dixisti in Historia Juris: Sed, hanc notam aut deleri jubeas, aut mutari. Nam sine controversia Theophilus est is, qui sociata cum Tribon. et Dorotheo opera Institutiones conscripsit. Miror, viros doctos Thalelæi testimonium exspectare, cum saepius ab alio scriptore Justiniano *συγγραφέα* laudetur. Is Stephanus est, Basilicorum interpret, quem quis dubitet unum esse ex Digestorum Compilatoribus Justiniano in Const. de conf. Digest. laudatis. In Commentariis certe MSS., qui penes me sunt, in *Titt. D. de Postulando et de Defensoribus et Procuratoribus* conjungitur Stephanus

cum

eum Thalelaeo, Theodoro, Anatolio, Justiniani sine illo dubio aequalibus. Laudat praeterea Stephanus Theophilum nomine *μακαρίτου*, quod ego interpretor et tanquam amicitiae signum, et quod, Stephano vivo, diem obierit supremum. Pluribus haec confirmabit Reitzius noster. De Schultingii Jurisprudencia alio tempore ad Te scribam accuratius. Tu modo, mi Rittere, si me et litteras nostras amas, fac brevi ad me perveniant capitales aliquot et ingeniosae in corruptissimum Collatorem LL. M. et R. (*) emendationes: quas ego, tanquam novi Operis prodromum, separatim excudendas curabo. Haec enim, scio, ita omnibus plurium nanciscendarum salivam movebunt, ut Tibi soli edendi provinciam deferendam putent. Est apud Ruckerum, Juris Professorem, exemplar libri aliquot Schultingii postumis notis insigne. Id ille bibliopolae obtulit hac conditione, ut sibi praefandi copia detur. Agnoscis vilissimum animum. Sed illae Schultingii notae Rövero nostro, qui vidit, vix editione dignae videntur. De Synopsi *Βασιλικῶν* MS., quam in Bibliotheca Lipsiensi in not. ad Hist. Jur. extare ais, velim me uberius erudias (+). Putem fere eandem esse, quam ex Bibliotheca Uffenbachiana ede-

[(*) Cf. supra Ep. II. p. 778.]

[(+) Mönuit ad h. l. Germanus editor Hugo, Ritterum in Annot. ad Heineccii H. J. §. 404. p. 560. edit. Argentoratis, non de ea agere, quae vulgo dicitur Synopsis *Βασιλικῶν*, sed de MS. adhuc ineditae *Eclogae legum Leonis*, quod in Bibliotheca Lipsiensi extare dicit. Quidquid hujus sit, MS. illud, antiquitate sua memorabile, quippe e *Saec. XIV.* antea fuisse in Bibliotheca Uffenbachiana.]

edere parabat doctissimus Steinheilus. Sunt et in Vitembergensi Bibliotheca aliquot Codd. MSS., quorum mihi notitiam impertias velim, ut Tu, si usu venerit, Batavos nostros his munusculis demereri queas. Glossarum in Hesychio barbararum Indicem proxime mittam. Interea unam, in qua restituenda ingenium exerceas, notasse suffecerit. *Ἀαναίμα, πολλαχὴ χάρις*. Martinus Opitius, patriae Tuæ, et poetarum sui temporis decus, putabat esse Teutonicum *angenheim*, sive Belgicum *aangenaam*. Quae sane conjectura tam vana est, ut Alberti noster eam ne memorandam quidem duceret.

Ego nunc Leidæ bellissime vitam ago: in qua urbe nihil mihi ad summam voluptatem, praeter Te, deest. Cur D'Orvillium nostrum dereliquerim, causae mihi tum aliae fuerunt, tum haec justissima. Erat nempe patronus aliquis seligendus, cujus potenti suffragio ad Juris vel Graecarum literarum professionem adspirare possem. D'Orvillii autem auctoritas, postquam cum Wetstenio, Hemsterhusio, Wesselingio, aliisque principibus viris simultates exercere instituit, in Belgio concidit omnis. Equidem ingenue fateri possum, Belgas omnes, quicumque sunt paulo eruditiores, laudi meae candide favere. Igitur si quid secus narret improbi oris calumniator, Reiskius, fidem ne habeas. De hujus hominis flagitiis cum litterariis, tum aliis si exponere instituerem, epistolae modum excederem. Sed Tu legas praefationem, quam novissimae Petronii editioni praemisit Vir Ampliss. Casparus Burmannus, Petri filius, et totum nosces hominem. Nuper, ut audiivi, in Miscell. Lipsiens. oblo-

qui

qui ausus est coelestis prope ingenii Viro, Tiberio Hemsterhusio; sed is, qua est animi magnitudine, risit stupidissimum nebulonem. Salutant Te duo jurisprudentiae nostrae ornamenta, Röverus et Meermanus. Vale, Vir Praestantissime, mihiq̄ue oculis meis carior, et, quo quondam me amore complexus es, complecti perge. Dabam Lugduni Batavor. d. 1. Februar. 1748.

An Tibi vel Breslaviae vel Vinariae amicus graece doctus est, cujus opera in MSS. conferendis uti possim? Ecquid agit Nobiliss. Küstnerus? Fastos nondum correctos ex Almelveenio emendabo. Sed desino, Tibique perennem precor felicitatem.

V.

VIRO EGREGIO,

JO. DAN. RITTERO

DAVID RUHNKENIUS S. P. D.

Mirifice gaudeo, Te, gravissimo morbo depulso, ad pristinam sanitatem rediisse. Addat Numen huic muneri suo perpetuitatem. Historiam Juris secundae nundinarum hebdomade Lipsiae videbis. Verbeekii fratres pro impensa opera plurimas Tibi gratias agunt, quatuorque dono mittunt exemplaria. Horum, quod dolebant, nullum ob temporis penuriam ligari potuit.

Ddd 4

In

In praefatione festinantius a Te scripta nonnulla mutavi. Sed nollem irrepsisset error typographicus, *collecturi pro collecturae*. Exemplaribus Historiae Juris Tibi destinatis, splendidissimus Meermanus noster adjecit novam Caji editionem, quam, cum nuper Parisiis versaretur, secundis curis perpolitam, membranae imprimendam curavit. Diss. Tua *de itineris, actus et viae differentia* quantopere placuerit, vix dici potest. Ubique elucet acerrimum, quod omnes in Te mirantur, judicium. Exornabit pulcherrima hac symbola Theophilum suum Celeb. Reitzius. Licebit in posterum eodem modo Tuam de intricatis quibusdam quaestionibus sententiam elicere. Certo, si quando otium fuerit, consimilem dissertationem *de Jurisdictione* conscribes. Nam, quantum e privatis sermonibus Tuis recorder, multa in hac materia nova statuebas, et a vulgi opinione abhorrentia. Sed, cave hujus generis Dissertationes homini ventoso et lucri cupido, Menkenio mancipes. Tua virtus, mi Rittere, tam alte Te evexit, ut Te pudere debeat societatis vilissimorum hominum, qui Miscellanea Lipsiensia nugis suis replent. Nam si a tribus quatuorve commentationibus discesseris, nihil in toto opere reperitur, quod doctorum virorum oculis dignum sit. Negabat heri Hemsterhusius *ὁ μέγας*, se librum istum emere, qui bona tam pauca, torque mala contineat. Si quid Schediasmatum vulgari velis, illustriori loco, id est, in Observatt. Miscellan. a D'Orvillio nostro collocabitur. Accepi a Saxio, Menkenium politissimo Ernesto Hesychii exemplar donasse. Insignis, fateor, liberalitas. Sed vide, quanta fraus fuerit hominis.

Hoc

Hoc exemplar Bibliopola, Samuel Luchtmannus, me-
 potissimum impellente, Cl. Ernesto pro recensione
 dono dedit, Menkeniumque, ut ipsi suo nomine of-
 ferret, per litteras rogavit. At is, ommissa beneficii
 Luchtmanniani mentione, ut sibi Ernestum devinci-
 ret, quasi de suo dedit. Tenes furem, Emendatio-
 nes Tuas in utramque partem Hesychii proxime ex-
 specto. Gratissimum feceris et mihi et deliciis no-
 stris, Joanni Alberti, qui ex iis, quae de Euhagis
 disseruisti (*), quantum in hoc studiorum genere
 valeas, satis intellexit. Vellem, mi Rittere, ut,
 quidquid Tibi est emendationum in Zosimum, Dio-
 nem Cassium, Ammianum Marcellinum, aliosque scri-
 ptores, brevi colligeres, et Criticarum observationum
 titulo per bibliopolas nostrates vulgares. Magnum
 inde ad nos emolumentum, neque minus ad Te decus
 redundaret. *Και ταῦτα μὲν ἢ ταῦτα.* Jam quod fe-
 lix faustumque sit, Joannis Luzac, Librarii Leidensis
 nomine, deferimus Tibi curam Jurisprudentiae Ante-
 justinianae ornandae edendaeque, nec dubitamus,
 quin eventus opinioni nostrae responsurus sit. Pla-
 cet vero Operis augusti Specimen, aut, si mavis,
 Prodigium, incunte aestate, edere, simulque homi-
 nes eruditos, ut symbolam conferant, publice invita-
 re. Plurima et prope invidenda Tibi ad manum erunt
 subsidia, ut ex adjecta schedula (†) discas; quae

Q^a

[(*) Pr. Observationes historicae (Viteb. 1742. 4.) c.
 p. 11—14. laudat ad h. l. Hugo.]

[(†) Sed hanc schedulam eheu desiderari, queritur idem V.

omnia in Speciminis praefatione a Te sunt commemoranda. Praeterea emendationes Tuas maxime ingeniosas velim seligas, iisque specimen exornes. Ingeniosas emendationes postulo propterea, quod omnis diligentiae laus apud Batavos languet; ingenii, viget. Inprimis opera danda est, ut mature Codicis Wurtzburgensis copia fiat. Latent, ni fallor, in Germaniae Bibliothecis plura hujus operis ornamenta, quae utinam Tu e situ et pulvere extrahere posses. In posterum, si me amas, fac, verbosiores literae ad me redeant. Vale, Rittere, decus nostrum, et valetudinem Tuam quam diligentissime cura. Dab. Lugduni Batavorum. d. 27. April. 1748.

VI.

VIRO PRAESTANTISSIMO

JO. DAN. RITTERO

DAVID RUHNKENIUS S. P. D.

Literas Tuas Ernestique una cum fasciculo recte accepi. Vix dici potest, quantopere mihi placuerint
vel

D. — Plura de eodem argumento habes Ep. VII. infra p. 795. Sed ante omnia conferendae sunt lectu dignissimae Ger. Meermanni datae ad Ritterum literae, in eodem Hugonis Diario editae, p. 376 sqq.]

vel ipsae litterae, vel opuscula adjecta. Sed de his Tecum confabulari, jam non tempus permittit. Cupiunt enim fratres Verbeekii quam citissime literas ad Te dari, ut fraudi Lipsiensis bibliopolae, qui Heineccii Historiam a Te editam recudere audeat, obviam eatur. Weidmannia haec Verbeekiis nuper referens, addidit quoque, non alia de causa libri Tui mentionem in Catalogo Nundinarum esse omissam, quam quod Bibliopola iste jam privilegium a Rege impetrasset. Tu vero, mi Rittere, quantum potes, vel Tua, vel Illustriss. Brühlîi auctoritate hominem ab improbo consilio dimovebis. Sin minus, Verbeekiorum nomine cum eo contrahes, ita ut ipse privilegium Verbeekiis cedat, atque insuper aliquot exemplaria vel gratis vel minimo pretio accipiat. Brevi literas ad Te, de reliquis negotiis dabo longiores. Vale, Vir Magne, meque, ut amas, ama.

Scribeb. festinantius Leidae d. 9. Julii 1748.

Richeji Vindicias nuper forma, ut vocant, octava nitide recudendas curavi, praemisique *ἀνωρύμωσ* praefationem, in qua honorifica Tui mentio est facta. Brevi, ut spero, opusculum una cum aliis ad Te ablegabo.

*

VII.

VIRO PRAESTANTISSIMO,

JO. DAN. RITTERO

DAVID RUHNKENIUS S. P. D.

Semel velim excuses hanc meam in scribendo tarditatem. In posterum profecto tantum aberit, ut me negligentiae accusare possis, ut potius singulis mensibus literae ad Te meae sint perventurae. Nunquam vixi lautiori conditione vel in Belgio vel alibi. Sed nunquam etiam mihi ita tempus periit in deliciis aulicis et salutationibus quotidianis. Sed in posterum etiam huic rei, quantum in me est, medebor, praesertim cum Leidam reversus fuero. Nam cum Illustrissimus Juvenis, Nicolaus de Dirquens, cujus studia moderor, ab aliquo tempore valetudine minus prospera usus sit, ex Academia secessimus ad ejus aviam, splendidissimam, et regis prope opibus praeditam matronam, de Raet, Harlemi habitantem. Huc etiam literas Tuas dirigas, usque dum me Leidam rediisse intelligas. Sed, ut hinc ordiar, valde placuit Historia Tua Praef. Praet. et mihi et duumviris egregiis, Hemsterhusio et Wesselingio. His enim reliqua duo exemplaria dedi. Harmenopuli Cujaciani et alterius, a Küstnero suppeditati, videndi incredibili flagro desiderio. Sed, si fieri potest, suavissime Rittere, ipsum Baudesii exemplar mihi per Weidmanniam ad

Ver-

Verbeekios transferendum cura. Vereor enim magnopere, ne, si alii describendum detur, errores irrepant, non nisi autographi collatione tollendi. Abduxerunt me per aliquot menses aliae curae ab Harmenopulo poliendo, neque valde invitum. Tanto enim atacrius, si rursus accessero, in eo pergam. Invitor namque, aut cogor potius a doctissimis amicis, Valkenario, Alberto, ipsoque summo magistro meo, Hemsterhusio, quae conjectura in graecis poetis restitui, colligere, ac publice (*) facere juris. Itaque brevi a nobis expectes Criticas Animadversiones in Apollonium Rhodium, Orpheum, Callimachum, Anthologiam, Theocritum, ipsumque Homerum. Callimachearum Emendationum Specimen his diebus misi ad politissimam Ernesti. Sed Tu, mi Rittere, qui primus, quae Indigitamenta sint, me docuisti, succurre discipulo Tuo haerenti in Orphei, vel Onomacriti Indigitamenti p. 106. ed. Eschenbachii. Corrupta verba sunt ἐξ λοκούρη. Mira Josephi Scaligeri ad h. l. est observatio, et, nisi a tanto viro profecta esset, omnino ridenda.

Non deposuit Joannes Luzac Jurispr. Antej. edendae consilium; sed contra avide expectat Prodromum Tuum. Tu, optime Rittere, quicquid undique Variantium Lectionum conquirere potes, quovis pretio conquire. Nam omnes, quos fecisti, sumtus perlibenter restituentur. De honorario alias videbimus. Id scias luculentum futurum, si libros Tibi dari postules. Biennii Tibi tempus dat Luzacius ad opus

[(*) Ab Ruhnkenio scriptum opinor, publico.]

aeternum exornandum, cum quod eo Tibi omnino opus sit, tum quod ipse nunc versetur in quibusdam Schultensii Arabicis excudendis. Postumas Schultingii notas, nisi paucae essent, et plerumque citationibus constarent, jam misissem. Verbeekiis auctor fui, ut privilegium petere supersederent. Namque alia ratione fur iste poenas dabit. Simulatque enim ejus editio prodierit, Tu Verbeekianae novam praefationem praemittes, et Juris Germanici Historiam annotationibus augebis. Hoc Verbeekiis parvo, at Kleibis magno detrimento erit.

Cetera e Batavia nova haec sunt. Meermahus noster ad amplissimam dignitatem evectus est, nempe Pensionarii Roterodamensis. Alberti strenue pergit in edenda altera parte Hesychii. Is miratur Tuam Gothicæ linguae peritiam. Sed maluisset Hesychii Gothica a Te explicari sine mutatione vocis. Weselingius nuper edidit Epistolam Criticam ad V. Cl. Hermannum Venema, de locis quibusdam controversis Philonis Judaei. D'Orvillius Charitonem prope diem emittet. Adrianus Heringa, sagacissimus homo, parat novam editionem Geographorum minorum Hudsoni. Oudendorpius ad prelum adornat Apulejum, editurus antea Suetonium cum suis et Dukeri notis. Abrahamus Gronovius in Nicandro edendo versatur. Matthias Röverus, magnum Belgii decus, praeclara molitur in Jurisprudencia nostra. Reitzii Theophilus post duos circiter menses prodibit. Ernesti Suetonium perlegi avidissime. Admiror viri sagacitatem, qua, me iudice, ipsi Gesnero praestat. Utinam hujus similes multos haberet Germania! Batavii

chii nihil dum huc perlatum est. Reimarus, amicus
 noster integerrimus, praeclaram parat Dionis Cassii
 editionem. Huic si quas suppetias ferre possis, fa-
 cias rogo. Est enim Tui studiosissimus. Obsecro
 Te, Vir magne, congeras per otium Tuas in grae-
 cos, latinósque auctores Emendationes, quo Belgicis
 typis exscribi possint. Multum intererit ad laudem
 Tuam apud homines nostros. Omnino mihi proxime
 indices rogo, quinam Codd. MSS. sint in Bibliothe-
 ca Vitembergensi. Audio, Waltherum apud vos Pro-
 fessionem obtinuisse. Gratulor Tibi de tam docto
 Collega. Ejus Animadversiones summopere laudabat
 Hemsterhusius. Saxius optime valet; et patroni sui
 opera facile ad lucrosam munus adspirare potest. Sed
 negat, se recensuisse Anthologiam Latinam. Recte.
 Nam ipse Burmannus noster mihi ante triduum Am-
 stelodami affirmavit, auctorem recensionis esse impro-
 bi oris calumniatorem, Reiskium, idque sibi non fal-
 lacibus indiciis constare. Non debebat Menkenius
 tantum huic cani permittere. Mira acciderunt, quae
 de Menkenii humanitate narras. Bibliopolis certe
 nostris, Waesbergio, Luchtmanno, aliis, valde im-
 portunus audit. Sed ut ipsi humanitatis laudem non
 ademerim, ita exquisitae doctrinae vix concesserim.
 Nam merito is, quem unum omnium mortalium maxi-
 me veneror, Tiber. Hemsterhusius ejus Observatio-
 nes lat. linguae puerilem et ridiculum librum dicere
 solet. Si duplex Tibi exemplar est Kustnerianae Dis-
 sertat. de rit. pign. capiend. fac, alterum ad me
 perferatur. Theophilum, ut promisi, Tibi dono mit-
 tam. Ingentis magnitudinis opus erit. Namque ad-
 dun-

duntur Notae plurimorum hominum doctorum, et longiores Celeb. Reitzii Excursus. Fac, brevi ad me perveniant literae Tuae. Nam nisi culpa Tua aliter accidat, fervebit in posterum literarum inter nos commercium etiam magis, quam antea. Singularis est suavitatis, quam ex literis Tuis haurio. Sed partim suavitatem quodammodo minuit nimia brevitatis. Hoc igitur, si me amas, cavebis. Cl. Ernesti certas ob causas brevi ad me literas dabit. His si Tuas adjunxeris, gratum feceris. Vale, Viri amicissime, meque, ut facis, ama. Dab. Harlemi d. 20. Octobr. 1748.

VIII.

VIRO MAGNO,

JO. DAN. RITTERO,

DAVID RUHNKENIUS S. P. D.

Jam diu literas Tuas exspecto, mi Rittere. Putabam, frequentius inter nos literarum commercium futurum. Certe in me nunquam diligentiam desiderabis. Cl. Reitzii literae Tibi destinatae jam per duos menses apud me jacuere, non alia de causa, quam quod quotidie literas Tuas exspectabam, quibus deinde responderem, et Reitzianas adjungerem. Nunc tamen visum est, non diutius retinere. Harmenopuli Cujas

clani desiderium vix fero (*); etsi mihi hoc tempore magis res est cum Homero, Callimacho, Apollonio Rhodio, et Epigrammaticis Graecis, quam cum ICTIS Constantinopolitanis. Elegantissimi Ernesti literae jam ante mensem mihi sunt redditae. Is magnopere probat meas in Callimachum conjecturas. Profecto, nisi mihi Hemsterhusius, Valkenarius aliique summi homines verba dent, videor in hoc literarum genere aliquid praestare, quod prope Bentlejanum sit. Certe negant quemquam aetate nostra plures versus spurios in antiquissimis poetis sagacius detexisse et feliciter profligasse. Sic enim apud Te gloriari licet, optime Rittere, cum ex laudibus nostris non minima pars etiam in Te redundet, ut praeceptorem:

Sed quid statulisti de Jurisprudencia Antejustiniana? Obsecro Te, carissime Rittere, omne studium Tuum ad Prodigium conscribendum convertas. De MSS. Vitembergensibus iterum Tibi aurem vello. Fabricius in Bibliotheca Graeca duos memorat Lycophronis Codices Vitembergenses. Sed horum desiderio tanto minus teneor, quanto diligentius in hoc poeta castigando versatus est Illustrissimus Potterus. Nuper etiam suavissimus Meermanus noster mihi Lycophronis Codicem utendum dedit, quem secum e Gallia attulerat.

Huné

[(*) Constat, ut ad h. l. annotavit Hugo, posteriorem Harmenopuli editorem, Guil. Ottonem Reitzium, apographum animadversionum Cujacianarum, a Rittero ex Exemplari Bibliothecae Lipsiensis descriptum, per G. Meermanum nactum esse: qua de re videatur Praefatio ad Harmenopulum in Supplem. Thes. Meerman. §. IX. p. V.]

Hunc communem amicum nuper Praepotentes Hollan-
diae Ordines dignitate Pensionarii et Syndici Rotero-
damensis ornavunt; quo jam habitatum concessit. Idem
brevis publici juris faciet *idem* Thesauri Juris civilis et
Canonici, sua opera edendi. Opus VI vel VII volu-
minibus in folio constabit. Multi in eo apparebunt
ICTi Hispani, longe eruditissimi et acutissimi, de
quibus ne fando quidem audivimus; multi Galli, e
Cujaciana schola profecti, sed itidem ignoti; inter
Hispanos doctissimus Del Manzano Commentarius ad
Legem Juliam et Papiam Poppaeam, non visus Hei-
neccio. Horum operum partem ipse collegit Amplis-
simus Meermanus; sed multo plura ex Hispania sin-
gulis mensibus submittit humanissimus Majansius. No-
vi quid scribam, vix habeo, et, si quid habeo, aliis
litteris reservabo. Nam domestica quaedam negotia
nunc plura scribere vetant.

Suetonius eximii Viri, Oudendorpii, brevi prelum
relinquet. Hunc Tibi dono mittam, ut eum cum Er-
nestiano conferre possis, et judicare, utri editorum
palma deferenda sit. Vale, decus nostrum et amor.
Dab. Harlemi d. 16. Decembr. 1748.